



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV
KLASA: UP/II-034-02/20-01/522
URBROJ: 354-01/20-7
Zagreb, 25. kolovoza 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, predsjednice te Darie Duždević i Alice Brandt, članica, povodom žalbe žalitelja Javor, obrt za šumarstvo i usluge, Sinj, OIB: 91007716831 i Jet-set d.o.o., Vrbanja, OIB: 97895543080, oboje zastupano po opunomoćeniku Inoslavu Korinčiću, odvjetniku iz Zaprešića, u odnosu na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma na razdoblje od dvije (2) godine s jednim gospodarskim subjektom, broj objave: 2020/S 0F5-0023004, predmet nabave: Uređenje trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV (Grupa 1. i Grupa 6.), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, OIB: 13148821633, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13., 74/14. i 98/19.) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., u nastavku: ZJN 2016) donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se točka 4.8.2., 3.3.2. i 3.3.3. dokumentacije o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma na razdoblje od dvije (2) godine s jednim gospodarskim subjektom, broj objave: 2020/S 0F5-0023004, predmet nabave: Uređenje trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV (Grupa 1. i Grupa 6.), naručitelja Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb.
2. Nalaže se naručitelju Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, naknadi žaliteljima Javor, obrt za šumarstvo i usluge, Sinj, i Jet-set d.o.o., Vrbanja, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.781,25 kuna, dok se u ostalom dijelu zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka odbija.

Obrázloženje

Naručitelj Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, objavio je 23. lipnja 2020. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma na razdoblje od dvije (2) godine s jednim gospodarskim subjektom, broj objave: 2020/S 0F5-0023004, predmet nabave: Uređenje trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV(Grupa 1. i Grupa 6.). Kao kriterij odabira određena je ekonomski najpovoljnija ponuda na temelju pondera: cijena ponude – 90 bodova i stručno iskustvo – 10 bodova.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi žalbu su, putem sustava e-Žalba, dana 3. srpnja 2020. Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavili žalitelji Javor, obrt za šumarstvo i usluge, Sinj, i Jet-set d.o.o., Vrbanja, oboje zastupani po opunomoćeniku Inoslavu Korinčiću, odvjetniku iz Zaprešića. Žalitelj u žalbi u bitnom osporava zakonitost točke 4.8.2., 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3. i 5.8.1. dokumentacije o nabavi te žalbenim zahtjevom predlaže poništiti dijelove

dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću. Žalitelji također traže da im se naknadi trošak žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 74.500,00 kuna.

Naručitelj u odgovoru na žalbu osporava žalbene navode i predlaže odbiti žalbu i zahtjev za naknadnom troškova kao neosnovane.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelji osporavaju točku 4.8.2. dokumentacije o nabavi kojom se u okviru Kriterija za odabir ponude budi iskustvo stručnjaka na poslovima uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa, navodeći kako naručitelj niti u jednom dijelu dokumentacije o nabavi nije dokazao da stručnjaci koji su iskustvo stekli na poslovima uređenja trasa dalekovoda nižih napona ne bi mogli obavljati poslove i na dalekovodima traženih napona (110 kV, 220 kV i 400 kV). Naime, tvrde žalitelji, iskustvo koje su stručnjaci stekli na poslovima uređenja trasa dalekovoda nižeg napona istovjetno je iskustvu stručnjaka koje su stekli na poslovima uređenja trasa višeg napona, odnosno 110 kV ili višeg napona. Da je iskustvo istovjetno, smatraju da proizlazi i iz činjenice da je naručitelj odredio uvjet tehničke i stručne sposobnosti na način da pod pojmom visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV. U tom smislu pozivaju se i na rješenje ovog državnog tijela, KLASA: UP/II-034-02/17-01/632 od 3. studenog 2017. Zbog navedenog smatraju da postavljeni kriterij za odabir ponude nije u skladu s temeljnim načelima javne nabave, da je diskriminiran te da onemogućava učinkovito nadmetanje, odnosno da stavlja u nepovoljan položaj stručnjake koji su iskustvo stekli na dalekovodima višeg napona iako posjeduju identično iskustvo.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je predmetni kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave koji obuhvaća usluge uređenja trase 110 kV, 220kV i 400 kV dalekovoda, a uvažavajući mjerodavne zakonske propise kao što su Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja (Narodne novine, broj 37/14 i 154/14) te Zakon o energiji (Narodne novine, broj 120/12, 14/14, 95/14 i 102/15). Navodi da propisani kriterij nikako ne priječi učinkovito nadmetanje, niti je diskriminirajući te je u uskoj vezi s predmetom nabave budući se radi o uslugama koje se obavljaju u blizini visokog napona, a zbog specifičnosti posla treba obavljati na stručan i pouzdan način koji ne dovodi u pitanje funkcionalnost dalekovoda te sigurnost radnika izvršitelja i drugih eventualno nazočnih osoba i živih bića te isto tako na način koji neće izazvati štetne događaje bilo koje vrste. Tvrdi da zbog ovako postavljenog kriterija ponuditelji neće biti onemogućeni sudjelovati u konkretnom postupku javne nabave, već će njihove ponude biti vrednovane s više ili manje bodova. U nastavku ukazuje na okolnost da u konkretnom slučaju dodanu vrijednost pojedinog ponuditelja stvaraju inženjeri koji će biti voditelji radova ičije iskustvo u izvršavanju uređenja trasa dalekovoda 110kV ili više naponske razine daje naručitelju veću pouzdanost da će radovi biti realizirani kvalitetno, u najmanjem mogućem roku, uz najmanje rizika za zastoj EE sustava te rizika od štetnih događaja za radnike i okoliš te uz minimiziranje troškova. Osim toga, smatra kako žalitelj nije dokazao svoju tvrdnju da je iskustvo rada na nižem naponskom nivou istovjetno iskustvu na više naponskom nivou (110 kV ili više).

Žalitelj u očitovanju na odgovor naručitelja od 30. srpnja 2020. navodi u bitnome da ne postoje propisi niti tehnička pravila koji bi opravdavali činjenicu da stručnjaci koji imaju iskustvo na uređenju trasa dalekovoda napona nižeg od 110 kV ne bi mogli obavljati poslove uređenja trasa dalekovoda višeg napona, već da je tehnički zahtjevnije izvoditi radove sječe raslinja i stabala te proširenja koridora dalekovoda manjeg napona zbog užih koridora i nepovoljnijeg položaja pada

grana na vodove. Pri tome odgovor naručitelja smatra paušalnim u smislu navođenja mogućih opasnosti, navodeći kakao nije jasno kojim to točno "specifičnim iskustvima" raspolažu stručnjaci koji su obavljali poslove u trasama dalekovoda napona od 110 kV i višeg u odnosu na stručnjake koji su obavljali poslove u trasama dalekovoda napona nižih od 110 kV. Tvrdi da je jedina suštinska razlika u tome jeste li prije radili za naručitelja ili niste, budući da se navedeno iskustvo može steći jedino radom za naručitelja.

Ocenjujući žalbeni navod utvrđeno je da točka 4.8. dokumentacije o nabavi „Kriterij za odabir ponude“ propisuje: „Kriterij za odabir ponude za predmetnu grupu nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda koja ispunjava sve zahtjeve Naručitelja definirane u DON-u. Najveći broj bodova koje ponuda može dobiti prilikom ocjene ponuda je sto (100) bodova. Najpovoljnijom ponudom smatra se ponuda koja postigne najveći ukupan broj bodova, sukladno zadanim kriterijima. Relativni značaj pojedinih kriterija: 1. Cijena ponude – 90 bodova i 2. Stručno iskustvo -10 bodova. Nadalje, podtočkom 4.8.2. Kriterij 2: „Stručno iskustvo“ propisano je: „Kriterijem stručnog iskustva se valorizira iskustvo inženjera građevinarstva i/ili inženjera šumarstva u vođenju poslova istih ili sličnih značajki kao i u predmetu nabave, a koje je ponuditelj u svojoj ponudi naveo da će mu biti na raspolaganju za izvršenje usluge (prema točki 3.2.2. ove DoN)“. Postupak bodovanja opisan je na sljedeći način: “Buduju se poslovi uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa, koji se navode kao reference, trebaju biti istih ili sličnih karakteristika i značajki kao u predmetu nabave, tj. trebaju obuhvaćati sjeću raslinja u trasama visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa, proširenje koridora i kresanje granja na visini u trasama visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa. Buduju se izvršeni poslovi uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa koje je inženjer građevinarstva (BIG) i/ili inženjer šumarstva (BIŠ) uspješno vodio. Za svaku uspješno odraćenu količinu (površinu) uređenja trase visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa (za grupu 1 površina od 470.000 m², a za grupu 6 površina od 440.000 m² tj. 10% okvirne količine (površine) predmetne grupe), neovisno o broju pojedinih ugovora, koje je vodio inženjer građevinarstva i/ili šumarstva, a koje zadovoljavaju zadane uvjete, dodjeljuje se po jedan (1) bod, odnosno dodjeljuju se bodovi prema sljedećem rasponu: za grupu 1. - za najmanje 470.000 m² odradene površine uređenja trase visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa – 1 (jedan) bod do za najmanje 4.700.000 m² po 10 (deset) bodova i za grupu 6. - za najmanje 440.000 m² odradene površine uređenja trase visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa - 1 (jedan) bod do za najmanje 4.400.000 m²- 10 (deset) bodova“ Kao obrazloženje propisanog traženja, navedeno je: Kriterij stručnog iskustva je uveden zbog dodatnog vrjednovanja ponuda po pitanju iskustva tehničkih stručnjaka koji će biti na raspolaganju kao voditelji poslova za izvršenje tražene usluge uređenje trasa visokonaponskih dalekovoda, a sve je kako bi se omogućilo da se uređenje trasa dalekovoda odvija što kvalitetnije, u više podgrupa, tj. na više dionica dalekovoda istovremeno, te uz što manji angažman osoblja Naručitelja, kako na kontroli radova i sigurnosti, isključenjima, tako i u komunikaciji te dobivanju odobrenja i suglasnosti za sjeću i izradu putova sa vlasnicima zemlje, šume, poljoprivrednih kultura, ..., MUP-om, HV-om, HCR-om, Hrvatskim šumama, Hrvatskim vodama, kao i svim nepredvidivim subjektima“.

Uvidom u točku 3.3. dokumentacije o nabavu utvrđeno je da je naručitelj u okviru Tehničke i stručne sposobnosti propisao odredbu koja glasi: „Naručitelj u ovoj dokumentaciji o nabavi u smislu visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV“.

Članak 268. stavak 1. točka 8. ZJN 2016 propisuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može dokazati s jednim ili više sljedećih dokaza: obrazovne i stručne kvalifikacije pružatelja usluge ili izvođača radova ili njihova rukovodećeg osoblja, pod uvjetom da se oni ne ocjenjuju u okviru kriterija za odabir ponude. Nadalje, članak 285. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Stavak 2. istog članka propisuje da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge

koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u: 1. određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili 2. određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka, i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja.

Iz navedenog proizlazi da naručitelj u konkretnom slučaju kod određivanja minimalne razne tehničke i stručne sposobnosti definira visokonaponske dalekovode na način da pod istima podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV dok boduje iskustvo inženjera građevinarstva i/ili inženjera šumarstva u vođenju poslova uređenja trasa visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa, koji trebaju obuhvaćati sjeću raslinja, proširenje koridora i kresanje granja na visini u trasama visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa koji je vodio takav stručnjak, te za svaku uspješno odraćenu količinu (površinu) uređenja trase, a koji zadovoljava zadane uvjete dodjeljuje propisani broj bodova. Okolnost da naručitelj drugačije definira iskustvo potrebno za dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti i iskustvo kao jedan od kriterija za odabir ponude samo za sebe nije protivno ZJN 2016, stoga što Zakon propisuje da kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti naručitelji smiju tražiti samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti predmet nabave dok ekonomski najpovoljnija ponuda, pored ostalog, može uključivati najbolji omjer između cijene i kvalitete. Međutim, s obzirom da naručitelj nije dokazao da se iste usluge na trasama dalekovoda nižih napona obavljaju na drugačiji način ili pod drugim uvjetima sigurnosti od onih na trasama dalekovoda višeg napona, odnosno nije dokazao da iskustvo koje su stručnjaci stekli na poslovima uređenja trasa dalekovoda nižih napona nije jednako traženom iskustvu u trasama visokonaponskih dalekovoda 110 kV ili višeg naponskog nivoa, ovo tijelo ocjenjuje da bodovanje samo iskustva stručnjaka koji su iskustvo stekli radeći na poslovima uređenja trasa dalekovoda traženih, a ne i ostalih napona nije u skladu s načelima javne nabave iz članka 4. ZJN 2016 niti s člankom 285. ZJN 2016, prvenstveno načelu jednakog tretmana. Slijedom navedenog, žalbeni navod ocjenjuje se osnovanim.

Osim toga, žalitelj osporava točku 4.8.2. dokumentacije o nabavi „Stručno iskustvo“, vezano za dodjeljivanje bodova inženjeru građevinarstva i/ili inženjeru šumarstva za svaku uspješno odraćenu količinu uređenja trase visokonaponskih dalekovoda koje je vodio. Prema tumačenju žalitelja, navedeni stručnjaci mogu dokazivati traženo iskustvo zajedno (što proizlazi iz veznika i) ili odvojeno (što proizlazi iz veznika ili) zbog čega je moguće da svaki od njih dobije 10 bodova (odnosno da prema formuli ostvare ukupno 20 bodova), što nije u skladu s točkom 4.8. kojom je propisano da je maksimalan broj bodova koji ponuditelj može ostvariti po kriteriju Stručno iskustvo 10 bodova. Zbog prethodno navedenog smatra da je točka 4.8.2. dokumentacije nejasna, neprecizna, nerazumljiva i dvojbena te ista nije izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Naručitelj u odgovoru na žalbu tvrdi da ponuditelji mogu dobiti bodove za iskustvo samo inženjera građevinarstva ili samo za inženjera šumarstva ili za kombinaciju iskustava navedenih inženjera. Smatra da je ovako propisanim kriterijem bodova omogućio sudjelovanje većem broju potencijalnih ponuditelja, obzirom da se maksimalni propisani broj bodova može ostvariti i ukoliko jedan od traženih inženjera nema nikakvog iskustva za predmetne usluge te isto tako ukoliko je svaki od inženjera stekao iskustvo na pola tražene površine koje je naručitelj propisao.

Članak 200. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbena te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Iz prethodno citiranog sadržaja točke 4.8.2. dokumentacije o nabavi jasno proizlazi da je naručitelj propisao maksimalan broj bodova koje ponuditelji mogu ostaviti po kriteriju „Stručno iskustvo“ što iznosi maksimalno deset (10) bodova. Slijedom navedenog, neovisno o tome dokazuju li ponuditelji traženo iskustvo stručnjaka zajedno ili odvojeno, prema točki 4.8.2. dokumentacije najveći broj bodova koji mogu ostvariti po ovom kriteriju je deset (10). Stoga, prema ocjeni ovog tijela navedena odredba dokumentacije o nabavi je sukladna članku 200. ZJN 2016 te se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj osporava točku 3.3.1. dokumentacije o nabavi kojom je kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti tražen „Popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini“. Pri tome prvenstveno ukazuje da je naručitelj u opisu predmeta nabave naveo kako nabavlja uslugu uređenja trasa 110 kV, 220 kV i 400 kV dalekovoda, odnosno da su sukladno CPV oznaci predmet nabave usluge sječe drveća. Slijedom navedenog, smatra da prilikom utvrđivanja ispunjava li ponuditelj uvjete tehničke i stručne sposobnosti, jedina mjerodavna činjenica jest vrsta usluge koju je ponuditelj obavljao odnosno posjeduje li ponuditelj iskustvo u izvršenju ugovora s predmetom usluge sječe drveća ili slične, pri čemu ponuditelji mogu iskustvo popravka ili izgradnje pristupnih puteva, sječe raslinja i stabala, skupljanje, utovar i odvoz sitnog i krupnog otpadnog raslinja steći i nevezano uz dalekovode. Zbog navedenog smatra da je propisivanje navedenog iskustva na način da je isto usko vezano uz dalekovode u cijelosti protivno temeljnim načelima javne nabave kako su definirani u članku 4. ZJN 2016 te članku 256 ZJN 2016 s obzirom da ne predstavljaju minimalne razine sposobnosti. U prilog navedenom, poziva se na rješenje ovog državnog tijela, KLASA: UP/II-034-02/19-01/844 od 22. listopada 2019.

Također, u odnosu na obrazloženje navedenog traženja koje je naručitelj naveo u dokumentaciji o nabavi, žalitelj ističe kako Upute za sječu šume objavljene uz dokumentaciju, poznaju pojam „kritične sječe“, prema kojem je rušenje stabala i odsijecanje grana, koje spada u kategoriju kritične sječe, dozvoljeno jedino pri isključenom dalekovodu, neovisno o visini njegova napona. Zbog navedenog, osporava obrazloženje naručitelja da su prilikom pružanja usluga na uređenju trasa dalekovodi u normalnom pogonu, budući da se dalekovodi, ukoliko je razmak između pojedinih dijelova drveća i vodiča dalekovoda manji od onog koji propisan kao minimalni, isključuju, te se tek onda vrši sječa.

Osim toga, tvrdi da je naručitelj osigurao obavljanje usluga na siguran i pouzdan način odredbom prema kojoj ponuditelj mora raspolagati određenim brojem radnika, koji posjeduju strukovnu sposobnost, stručno znanje i iskustvo, te koji pored ostalog, moraju imati važeći dokaz o sposobljenosti na rad na siguran način, odnosno važeći dokaz o sposobljenosti za rad s radnom opremom i strojevima s povećanom opasnošću, izdan od ovlaštene institucije za sposobljavanje, zbog čega traženje iskustva u pružanju usluga isključivo vezano uz dalekovode smatra neopravdanim.

Zbog svega prethodno navedenog, osporava propisivanje više razine tehničke i stručne sposobnosti navodeći kako istom naručitelj ne dozvoljava da gospodarski subjekti dokazuju stručno iskustvo uslugama koje su slične opisu predmeta nabave, te da navedenim postupanjem neopravdano ograničava tržišno nadmetanje čime onemogućava učinkovitu javnu nabavu i ekonomično trošenje javnih sredstava.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je dokumentacijom o nabavi propisao da visokonaponski (VN) dalekovodi podrazumijevaju sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV, što znači da obuhvaćaju i vodove na trasama drugih elektroenergetskih objekata. Navodi da je u obrazloženju traženja jasno propisao razloge traženja predmetnog iskustva zbog ponašanja u kritičnim situacijama koje mogu nastati prilikom izvršenja radova. U prilog dostavlja Sliku 1 na kojoj je prikazan primjer gdje je operater prilikom neoprezne manipulacije ugrađenom dizalicom na kamionu došao u blizinu vodiča pod naponom što je dovelo do stvaranja električnog luka te preskoka napona na metalni kran dizalice. Time je došlo do oštećenja radnog vozila (pučanja guma) te karboniziranja mjesta dodira vozila s tlom (Slika 2), a što je posljedično moglo dovesti do požara kao i dovođenja u životnu opasnost ljudi i životinja u okolini mjesta incidenta. Tvrdi da takvi incidenti uzrokuju proradu distantne zaštite nakon čega slijedi višesatni pregled dalekovoda kako bi se utvrdio točan uzrokispada što osim same štete na elementima voda, uzrokuje nestabilnost elektroenergetske mreže, a što za posljedice može imati značajne troškove redispečinga, preusmjeravanja tokova snage u EE mreži itd. Stoga, tvrdi da je od iznimne važnosti da ponuditelji imaju iskustva u pružanju usluga sječe u takvim uvjetima, pri čemu je u svrhu osiguranja odgovarajuće razine tržišnog natjecanja odredio duži rok u kojem su usluge izvršene.

Vezano za navod žalitelja kojim vrstu usluge veže isključivo za CPV oznaku, navodi da je predmet nabave određen najmanje kategorijom iz CPV rječnika. Pri tome naglašava da usluge

obuhvaćene ne predmetom nabave odnosno sječa drveća nije sama sebi svrhom, s obzirom na već spomenute rizike i opasnosti prilikom rada na dalekovodu zbog kojih je u konkretnom slučaju važnije iskustvo rada u takvim uvjetima nego samo obavljanje usluge sječe.

Također, tvrdi da žalitelj pogrešno čita i tumači Upute za sječu šume ispod dalekovoda, navodeći da se sječa obavlja dok je dalekovod pod naponom i tada valja poštovati propisane sigurnosne razmake i protokole: „U toku kretanja i rada, zabranjeno je približavanje vodičima pod naponom bilo kojim dijelom tijela, alatom ili stablom prilikom rušenja na udaljenost manju od sigurnosnih razmaka koji iznose. 2m za napon 110 kV 3 mza napon 220kV 4m za napon 400 kV“. Tvrdi da se prilikom sječe visokih stabala može ugroziti sigurnost radnika izvršitelja ili pogon dalekovoda ukoliko se ne poštuje propisani sigurnosni razmak između vodiča dalekovoda pod naponom i pojedinih dijelova (grana) stabala, a jedino ukoliko je razmak manji od propisanih između pojedinih dijelova drveća i vodiča dalekovoda, ta drveća svrstavaju se u kategoriju kritične sječe koja je dozvoljena jedino pri isključenom dalekovodu. Dakle, tvrdi naručitelj, dalekovod se isključuje jedino u iznimnim situacijama, prema dogovorenom planu iskopa te na što kraći vremenski period uzimajući u obzir situaciju u elektroenergetskoj mreži iz čega proizlazi da se najveći dio radova obavlja dok je dalekovod pod naponom.

Žalitelj u očitovanju od 30. srpnja 2020. vezano za pojam „kritične sječe“ navodi da osobu rukovoditelja sječe (voditelja Grupe za sječu) imenuje sam naručitelj, čiji je zadatak upoznati izvođača s opasnostima na radu, odnosno pregledati trasu i odrediti koje drveće spada u kategoriju kritične sječe te na taj način spriječiti nastanak nesreće, odnosno bilo kakvog oblika štete. Dakle, tvrdi da je odgovornost utvrđivanja drveća koje spada u pojam kritične sječe i isključenje dalekovoda na naručitelju, pa ukoliko naručitelj pravilno utvrdi koja stabla spadaju u kritičnu sječu, tada sječa drveća, a koja je predmet nabave, postaje sama sebi svrhom, odnosno u tom slučaju usluga sječe drveća postaje važnija nego iskustvo rada u takvim uvjetima, a ne obrnuto, kako to pogrešno zaključuje naručitelj. Osporava zaključak naručitelja da je u konkretnom slučaju važnije iskustvo rada u takvim uvjetima nego samo obavljanje usluge sječe, jer u suprotnome, naručitelj ne bi nabavljao uslugu sječe drveća, nego bi predmet nabave bila usluga nadzora nad provođenjem sječe ili usluga koordinatora zaštite na radu. Smatra da naručitelju za utvrđivanje ispunjava li neki gospodarski subjekt uvjet tehničke i stručne sposobnosti jedino mora biti odlučna vrsta usluge ili radova koji je gospodarski subjekt obavljao, a ne propisi koji uređuju ili se odnose na određene objekte.

Točkom 2.1. dokumentacije o nabavi opisan je predmet nabave kao “Usluge uređenja trasa 110 kV, 220 kV i 400 kV dalekovoda Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS): Grupa 1: Uređenje trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV PrP Rijeka na području Like i Grupa 6: Uređenje trase dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV PrP Rijeka na području Istre, Primorja i Gorskog kotara, u koje su uključeni i radovi, u skladu s dijelovima DON-a B. Tehnički uvjeti i specifikacija i C. Troškovnik. Uređenje trasa dalekovoda obuhvaća jednu od sljedećih radnji ili njihovih međusobnih kombinacija: popravak i uređenje pristupnih puteva do dalekovodnih stupova u trasama koje su predmet uređenja, sječu raslinja (šikare, grmlja) i stabala, s uklanjanjem posjećene drvne mase na rubove koridora i obradom prema šumskom redu, čišćenje stupnih mjesta, proširenje koridora dalekovoda na potrebnu širinu što uključuje i sječu visokih stabala na rubovima koridora s osiguravanjem smjera pada stabala i obradu prema šumskom redu, kresanje i piljenje grana i dijelova drveća u blizini vodiča pod naponom u potrebnoj dubini trase (okomito na os trase), na visini višoj od 5 metara, skupljanje, utovar i odvoz sitnog i glomaznog otpada iz trase dalekovoda na deponij, skupljanje, utovar i odvoz dijela posjećenog otpadnog raslinja koje je smetnja slobodnom prolazu definiranim koridorom na deponij (ne smije se otuđivatidrvna masa nego samo otpadno raslinje), čišćenje odvodnih kanala u trasi dalekovoda (sječa šikare, grmlja i stabala u vodotocima sa izvlačenjem do 5 m od vodotoka, utovarom i odvozom na deponij), uređenje prostora i otklanjanje svih posljedica po prostor i okoliš nastalih predmetnim radovima i uslugama, izvršitelj usluge je dužan nadoknaditi vlasnicima šume i Naručitelju sve, tijekom izvođenja radova, eventualno nastale štete“. Kao CPV oznaka za Grupu 1 i 6 navedena je oznaka 77211400-6, naziva: Usluge sječe drveća.

Točkom 3.3.1. dokumentacije o nabavi naručitelj je kao uvjet tehničke i strune sposobnosti propisao „Popis glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet godina koje prethode toj godini“, a kojim „Ponuditelj mora dokazati da je tijekom godine u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom pet (5) godina koje prethode toj godini, uredno izvršio jednu ili više usluga, istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave u ukupnoj vrijednosti najmanje jednakoj 1/2 procijenjene vrijednosti grupe predmeta nabave za koju se podnosi ponuda, što iznosi najmanje: Za grupu 1 – 2.600.000,00 kn i Za grupu 6 - 2.300.000,00 kn te u ukupnoj količini najmanje jednakoj 1/2 okvirne količine za predmetnu grupu, što iznosi najmanje: Za grupu 1: 2.362.500 m² trasa VN dalekovoda i Za grupu 6: 2.202.500 m² trasa VN dalekovoda. Naručitelj u ovoj dokumentaciji o nabavi u smislu visokonaponskih (VN) dalekovoda podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV. Napomena: Izvršenje ugovora istih ili sličnih značajki i karakteristika kao u predmetu nabave podrazumijeva izvršenje ugovora za uređenja trasa visokonaponskih nadzemnih vodova, koje obavezno sadrži: 1) popravak ili izgradnju pristupnih putova do stupova dalekovoda, 2) sječu raslinja i stabala u trasi dalekovoda (podrazumijeva i sječu u stupovima i oko stupova dalekovoda, koji su sastavni dio trase dalekovoda), 3) proširenje koridora dalekovoda (podrazumijeva sječu pojedinačnih stabala o 15 - 30 cm i preko o 30 cm, te kresanje i rezanje grana i dijelova drveća u blizini vodiča pod naponom na visini većoj od 5 m), 4) skupljanje, utovar i odvoz svega sitnog i krupnog neopasnog otpada te dijela posjećenog otpadnog raslinja iz trase dalekovoda na deponij“. U obrazloženju uvjeta navedeno je: „Prilikom pružanja usluga na uređenju trasa dalekovoda, pripadajući dalekovodi su u normalnom pogonu, što znači da se usluge stalno obavljaju u blizini napona pa je neophodno imati iskustvo u takvom poslu zbog specifičnih opasnosti kojima su radnici izloženi a koje ne postoje kod šumskih radova koji se ne obavljaju u blizini napona. U takvim slučajevima, sječa stabala i raslinja može ugroziti sigurnost radnika izvršitelja ili pogona dalekovoda te je potrebno iskustvo u pružanju predmetnih usluga u koridorima visokonaponskih nadzemnih dalekovoda. Posebno je potrebno iskustvo ove vrste zbog ponašanja u kritičnim situacijama koje mogu nastati pri izvođenju radova, kao što su pad stabla na vodič, oštećenje dalekovodnog stupa ili uzemljivača. U praksi se na žalost događaju slučajevi gdje neobučeni i neiskusni izvoditelji radeći razne poslove u blizini dalekovoda, izazivaju teške nesreće sa nerijetkim smrtnim posljedicama. Usluge na uređenju trasa dalekovoda koje su predmet ove nabave zbog specifičnosti posla treba obavljati na stručan i pouzdan način koji ne dovodi u pitanje sigurnost radnika izvršitelja i drugih eventualno nazočnih osoba i živih bića, funkcionalnost dalekovoda te isto tako na način koji neće izazvati štetne događaje bilo koje vrste“.

Uputama za sječu šume ispod dalekovoda, objavljenim kao sastavni dio dokumentacije o nabavi, točkom B. (Upute za rad) propisano je između ostalog: „Prilikom kretanja i rada u koridoru dalekovoda uvijek treba uvažiti činjenicu da je dalekovod uključen, tj. pod naponom i ponašati se sa tim u skladu. U toku kretanja i rada, zabranjeno je približavanje vodičima pod naponom bilo kojim dijelom tijela, alatom ili stablom prilikom rušenja na udaljenost manju od sigurnosnih razmaka koji iznose. 2m za napon 110 kV, 3m za napon 220kV 4m za napon 400 kV. Čim je razmak između pojedinih dijelova drveća i vodiča dalekovoda, u raznim slučajevima prema sl. 1., 2. i 3. manji od propisanih u točki B.3. ovih uputa, ova drveća svrstavaju se u kategoriju kritične sječe. Prije nego se na bilo kojoj dionici dalekovoda započinje sječom potrebno je da trasu pregleda voditelj Grupe za sječu i da odredi drveća koja spadaju u kategoriju kritične sječe. Rušenje stabala i odsijecanje grana koje spada u kategoriju kritične sječe dozvoljeno je jedino pri isključenom dalekovodu“.

Uputama o načinu planiranja i obračuna radova uređenja trasa nadzemnih vodova hrvatskog operatora prijenosnog sustava (HOPS-a), koje su također objavljene kao dio dokumentacije o nabavi, propisano je da : „Nadzor nad provođenjem sječe obavljaju odgovorna osoba za provedbu ugovora i stručne osobe (rukovoditelji sječe). Odgovorna osoba za provedbu ugovora imenuje se u ugovoru između naručitelja (HOPS-a) i tvrtke koja izvodi radove. Obveze rukovoditelja sječe su: upućivanje izvođača na površine koje je potrebno posjeći, upoznavanje izvođača s opasnostima na radu i vođenje dokumentacije za razgraničenje odgovornosti, prema potrebi isključivanje dalekovoda, nadzor radova na terenu, mjerjenje posjećenih površina, obračun izvedenih radova i potpisivanje dnevnika rada“.

Odredba članka 256. ZJN 2016 određuje da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu odnositi, između ostalog, i na tehničku i stručnu sposobnost, a javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. tog članka u skladu s odredbama toga odjeljka Zakona (Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta-uvjeti sposobnosti). Stavak 3. i stavak 4. tog članka Zakona određuju da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. tog članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, odnosno da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

Odredbom članka 268. stavka 1. točka 3. ZJN 2016 tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta može se dokazati popisom glavnih usluga pruženih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini.

Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti), pa tako i uvjeti tehničke i stručne sposobnosti, propisani su kao fakultativni, a ne kao obvezni kriteriji, ali u slučaju da ih naručitelj propisuje u dokumentaciji o nabavi, smije ih odrediti samo u skladu s Odjeljkom B. Poglavlja 4. Zakona o javnoj nabavi i smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti, pri čemu uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave. Dakle, sukladno zakonskom okviru naručitelj prilikom određivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti, pa tako i kod propisivanja Popisa glavnih usluga, smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti, pri čemu uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave.

Ocenjujući žalbeni navod, ovo tijelo prvenstveno ističe da ZJN 2016 dopušta naručitelju slobodu prilikom određivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti u smislu odredbe članka 256. stavka 3. ZJN 2016 koji ne zadaje taksativno određen okvir mogućih zahtjeva naručitelja, ali postavlja ograničenja u smislu traženja samo minimalnih razina sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Minimalne razine sposobnosti predstavljaju, dakle, osnovne elementarne razine koje su potrebne za izvršenje ugovora (na odgovarajućoj razini kvalitete). S obzirom da je naručitelj u konkretnom slučaju dokumentacijom o nabavi i odgovorom na žalbu detaljno i argumentirano obrazložio traženje koje se odnosi na uvjet dokazivanja iskustva u pružanju usluga vezano uz dalekovode, a uzimajući u obzir specifičnosti predmeta nabave, prema ocjeni ovog tijela naručitelj točkom 3.3.1. nije povrijedio odredbe ZJN koje se odnose na minimalnu razinu sposobnosti niti je povrijedio načela javne nabave. Naime, predmet nabave u konkretnom slučaju odnosi se na usluge uređenja trasa 110 kV, 220 kV i 400 kV dalekovoda za koji je naručitelj, kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti, točkom 3.3.1. tražio dokaz o izvršenim uslugama istih ili sličnih karakteristika kao predmet nabave pod kojima je naveo usluge koje su vezane uz dalekovode. Međutim, naručitelj je dokumentacijom jasno naveo da pod pojmom „visokonaponskih (VN) dalekovoda“ podrazumijeva sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV. Dakle, naručitelj je uvjet tehničke i stručne sposobnosti propisao na način da je Popis usluga vezao uz dalekovode, ali pri tome je proširio tumačenje pojma dalekovoda na sve nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV iz čega proizlazi da je dozvolio dokazivanje stručnog iskustva uslugama koje su slične opisu predmeta nabave.

Također, žalitelj neosnovano osporava obrazloženje naručitelja navedeno u dokumentaciji, pozivajući se na pojam „kritične sječe“ kojeg pri tome pogrešno tumači. Naime, iz Uputa za sječu šume proizlazi da se „Kritična sječa“ provodi u iznimnim situacijama kada je razmak između pojedinih dijelova drveća i vodiča dalekovoda manji od propisanog za vrijeme koje se dalekovod isključuje, dok je u ostalim situacijama u kojima se obavlja sječa dalekovod pod naponom, što opravdava traženje iskustva u izvršenju usluga uz dalekovode odnosno nadzemne vodove nazivnog napona iznad 1 kV. Nadalje, traženje naručitelja da ponuditelji moraju posjedovati iskustvo i dokaz o sposobljenosti za rad na siguran način, odnosno dokaz za rad s radnom opremom i strojevima ne isključuje niti čini nezakonitim traženje iskustva u pružanju spornih usluga, s obzirom da se ne radi o dokazima koji dokazuju iste sposobnosti. Slijedom svega navedenog, a uzimajući u obzir da je naručitelj detaljno obrazložio razloge i specifičnosti predmeta nabave koje prema ocjeni ovog tijela

opravdavaju traženje propisano točkom 3.3.1. dokumentacije ista se ocjenjuje zakonitom, a žalbeni navod neosnovanom. Rješenje ovog državnog tijela KLASA: UP/II-034-02/19-01/844 od 22. listopada 2019. ne može se primijeniti u konkretnom slučaju jer ne sadrži isto činjenično i pravno stanje. Konkretno, u navedenom rješenju predmet osporavanja bile su reference dostavljene u postupku pregleda i ocjene ponuda, odnosno da li se iste odnose na usluge koje su iste ili slične predmetu nabave, s obzirom da su se dostavljene reference odnosile na građevine koje su regulirane Zakonom o vodama, a predmet nabave u tom predmetu bio je „Sječa granja i raslinja na trasama distribucijskih nadzemnih vodova“. U predmetnom rješenju odlučeno je da je za ocjenu istog ili sličnog svojstva reference odlučna vrsta usluge ili radova koji su izvršeni, a ne propis koji uređuje ili se odnosi na određene objekte. Međutim, u ovom konkretnom žalbenom postupku nisu sporni različiti objekti na kojima se pružaju usluge, nego opravdanost traženja iskustva vezano uz dalekovode kao sastavnog dijela dokumentacije o nabavi, što je u konkretnom slučaju naručitelj obrazložio.

Žalitelj osporava točke 3.3.2. i 3.3.3. dokumentacije o nabavi, navodeći da je naručitelj neopravdano tražio da ponuditelji moraju raspolažati Tehničkim stručnjakom - Inženjerom građevinarstva. Navodi da je predmet nabave pružanje usluga uređenja trase dalekovoda koja u bitnome sastoji od pružanja usluga sječe drveća, a koja se prema tvrdnji žalitelja ne može smatrati obavljanjem djelatnosti građenja u smislu točke 4. stavka 1. članka 3. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“ broj 78/15, 118/18, 110/19), pa da bi u tom smislu postojala obveza imenovanja inženjera građevinarstva, odnosno voditelja radova na uređenju trasa visokonaponskih nadzemnih dalekovoda. Smatra da je zahtjev naručitelja da ponuditelji moraju raspolažati inženjerom građevinarstva u cijelosti nezakonit, odnosno da isti nije povezan s predmetom nabave niti isti predstavlja minimalne razine sposobnosti.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da predmetna nabava obuhvaća radove popravka pristupnih puteva, profiliranje puta, zamjenu i ugradnju tampona i sl., a što po svojoj naravi spada u domenu građevinskih radova (iskopavanje, zemljani radovi...), zbog čega smatra netočnom tvrdnju žalitelja da uvjet traženja inženjera građevinarstva nije vezan uz predmet nabave. Također, napominje da je dokumentacijom o nabavi predvidio i zajednicu ponuditelja kao valjani oblik sudjelovanja u postupku nabave kao i mogućnost oslanjanja na sposobnost drugog gospodarskog subjekta sukladno ZJN 2016.

Žalitelj se u očitovanju na odgovor na žalbu od 30. srpnja 2020. navodi u bitnom da je Pravilnikom o vrsti šumarskih radova, minimalnim uvjetima za njihovo izvođenje te radovima koje šumoposjednici mogu izvoditi samostalno („Narodne novine“ broj 16/15, dalje: Pravilnik o vrsti šumarskih radova), a u odnosu na izvođenje radova izgradnje i odražavanja šumske infrastrukture koji su predmet ove nabave (koji uključuju radove popravka pristupnih puteva, profiliranje puta, zamjenu i ugradnju tampona i sl.) propisano da izvođač radova mora raspolažati ili inženjerom šumarstva ili inženjerom građevinarstva.

Ocenjujući žalbeni navod utvrđeno je da je naručitelj kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti točkom 3.3.2. propisao: „Podaci o angažiranim tehničkim stručnjacima ili tehničkim tijelima, neovisno o tome pripadaju li izravno gospodarskom subjektu, a posebno onima odgovornima za kontrolu kvalitete“, a točkom 3.3.3. „Obrazovne i stručne kvalifikacije pružatelja usluge“. Navedenim točkama propisao je da: „Ponuditelj mora dokazati da će imati na raspaganju osobe koje će biti angažirane u potrebnom broju za kvalitetno i stručno izvršenje tražene usluge najmanje u sljedećem broju i kvalifikacijama kako slijedi: 1) najmanje jedan (1) inženjer građevinarstva, 2) najmanje jedan (1) inženjer šumarstva, 3) najmanje četiri (4) strojara osposobljenih za rad sa strojevima s povećanom opasnošću 4) najmanje dvadeset (20) radnika osposobljenih za rad motornom pilom i motornim čistačem od kojih su najmanje četiri (4) radnika koji ispunjavaju uvjete za rad na visini i prošli su osposobljavanje za rad na visini“. Za stručnjaka 1) inženjer građevinarstva propisano je da ponuditelj mora priložiti: a) važeći dokaz o završenom preddiplomskom sveučilišnom studiju (sveučilišni prvostupnik (baccalaureus) inženjer građevinske struke) ili stručnom studiju (stručni prvostupnik (baccalaureus) inženjer građevinske struke i položenom stručnom ispitom ili važećim dokazom o upisu u imenik ovlaštenih voditelja radova ili

građenja nadležne Komore ovlaštenih inženjera građevinarstva sve sukladno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“ broj 78/15, 118/18, 110/19) i Zakonu o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 78/15, 114/18, 110/19) ili drugog odgovarajućeg registra koji se vodi u državi članici njegova poslovnog nastana.

Uvidom u Pravilnik o vrsti šumarskih radova utvrđeno je da je člankom 3. točka 5. propisano „izgradnja i održavanje šumske infrastrukture“ kao vrsta šumarskih radova. Također, u Prilogu navedenog Pravilnika prikazani su minimalni uvjeti za izvođenje šumarskih radova, pri čemu je za predmetne radove „izgradnja i održavanje šumske infrastrukture“ propisano da ih mogu izvoditi „1.dipl. inženjer šumarstva“ ili „dipl. inženjer građevinarstva“.

Odredbom članka 268. stavka 1. točka 8. ZJN 2016 tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta može se dokazati obrazovnim i stručnim kvalifikacijama pružatelja usluge ili izvođača radova ili njihova rukovodećeg osoblja, pod uvjetom da se oni ne ocjenjuju u okviru kriterija za odabir ponude. Osim toga, kao što je prethodno navedeno u ovom rješenju, sukladno članku 256. ZJN 2016 propisuje da naručitelj prilikom određivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti, smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti, pri čemu uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmјerni predmetu nabave.

Dakle, prema ranije citiranoj točki 2.1. dokumentacije o nabavi predmet nabave obuhvaća usluge uređenja trasa 110 kV, 220 kV i 400 kV dalekovoda, u koje su uključeni između ostalog radovi: popravak i uređenje pristupnih puteva, sječa raslinja (šikare, grmlja) i stabala, čišćenje stupnih mjesta, proširenje koridora dalekovoda, kresanje i piljenje grana i dijelova drveća u blizini vodiča pod naponom, utovar i odvoz sitnog i glomaznog otpada, čišćenje odvodnih kanala u trasi dalekovoda, uređenje prostora. Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o izvođenju šumarskih radova izgradnje i održavanje šumske infrastrukture za koje je Pravilnikom o vrsti šumarskih radova propisano da ih mogu izvoditi „dipl. inženjer šumarstva“ ili „dipl. inženjer građevinarstva“. S obzirom da naručitelj nije dokazao razloge koji bi opravdavali traženje navedenih stručnjaka kumulativno (i „dipl. inženjer šumarstva“ i „dipl. inženjer građevinarstva“) niti isti nedvojbeno proizlaze iz odredbi dokumentacije o nabavi, prema ocjeni ovog tijela ne može se otkloniti navedeni prigovor žalitelja. Stoga se žalbeni navod ocjenjuje osnovanim.

Žalitelji osporavaju traženje propisano točkom 5.8.1. dokumentacije o nabavi kojom naručitelj (u okviru posebnih uvjeta vezanih uz predmet nabave i izvršenje okvirnog sporazuma) traži posjedovanje licencije za izvođenje radova doznake stabala te za izvođenje radova zaštite šuma od požara i elementarnih nepogoda, izdanu od nadležne komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije. Tvrdi da iz opisa predmeta nabave sadržanog u dokumentaciji proizlazi kako doznaka stabala niti izvođenje radova zaštite šuma od požara i elementarnih nepogoda nisu predmet nabave. Smatra da je naručitelj propisao posebne uvjete na način da isti nisu povezani s predmetom nabave budući da se odnose na usluge koje se neće pružati u okviru ugovora u bilo kojem pogledu odnosno da su isti suprotni članku 218. ZJN 2016. Osim toga, tvrdi da je naručitelj navedenom odredbom neopravdano ograničio tržišno nadmetanje čime je onemogućio učinkovitu javnu nabavu i ekonomično trošenje javnih sredstava, obzirom je onemogućio ponuditeljima koji imaju djelomičnu licenciju za pojedinačne vrste radova, a koji su povezani s predmetom nabave, odnosno licenciju za izvođenje radova koji su povezani s predmetom nabave podnošenje ponude i ispunjenje posebnih uvjeta za izvršenje okvirnog sporazuma.

Naručitelj se u odgovoru na žalbu poziva na stavke troškovnika B.1.1.4., C.1.1.6., D.1.1.4. za Grupu 1 i C.2.1.4. i D.2.1.4. za Grupu 6, sve u vezi s točkama 1., 2.8., 2.9. i 3.7. dijela B. Tehnički uvjeti i specifikacije iz Dokumentacije o nabavi, navodeći da radovi obuhvaćeni istima predstavljaju razlog traženja spornih licencija. Naime, tvrdi da navedene stavke troškovnika obuhvaćaju radove proširenja koridora dalekovoda na potrebnu širinu što uključuje sječu visokih stabala na rubovima koridora, uz osiguravanje sigurnog smjera pada stabala i obradu prema šumskom redu. Navodi da su praksa i dosadašnje operativne poteškoće u izvođenju ove stavke troškovnika, pokazale se da se prilikom proširenja koridora dalekovoda često nailazi na rubne dijelove šuma privatnih šumoposjednika koje je potrebno posjeći kako bi se na propisani način

proširili i osigurali koridori dalekovoda. Navodi da je Zakonom o šumama propisan način na koji su šumoposjednici dužni gospodariti šumom i šumskim zemljištem, pri čemu je u šumi i na šumskom zemljištu dopušteno sjeći samo doznačena stabla, a doznaku stabala u šumama i na šumskom zemljištu obavlja izvoditelj šumarskih radova koji posjeduje odgovarajuću licenciju Komore. Stoga, tvrdi da je logičan slijed da ponuditelj odnosno pružatelj usluga posjeduje važeću licenciju za radove doznaće stabala koja u svakom slučaju skraćuje proceduru i odobrenje sječe šume privatnih šumoposjednika, tj. ubrzava proces uređenja trasa dalekovoda jer šumoposjednici nisu dužni tražiti posebne licencirane izvođače doznaće stabala prije sječe, već tu vrstu radova mogu odraditi putem pružatelja usluge proširenja koridora dalekovoda. Također, navodi da se radovi/usluge uređenja trasa dalekovoda 110 kV, 220 kV i 400 kV koje su predmet ove nabave, izvode u osnovi kao mjera za sprječavanje nastanka šumskih požara što se navodi u internim pravilnicima i uputama naručitelja: Upute za sjeću šume ispod dalekovoda, Upute o načinu planiranja i obračuna radova uređenja trasa nadzemnih vodova i Pravilnik o zaštiti od požara u zaštitnim koridorima nadzemnih vodova koji je usvojen na temelju zakona i zaštiti od požara i Pravilnika o zaštiti šuma od požara u kojem je sadržana odredba: „Pod preventivno-uzgajnjim radovima smatraju se: čišćenje i uspostava sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova.“.

Ocjenujući žalbeni navod utvrđeno je da je naručitelj točkom 5.8.1. pod naslovom „Posebni uvjeti vezani uz predmet nabave i izvršenje okvirnog sporazuma“ propisao „Ovlaštenje ili članstvo u određenoj organizaciji“ kojom je traženo da gospodarski subjekt mora dokazati da posjeduje licencije (odobrenja) za radove izgradnje i održavanje šumske infrastrukture, za izvođenje radova pridobivanje drva iz šume, za izvođenje radova doznaće stabala te za izvođenje radova zaštite šuma od požara i elementarnih nepogoda, izdanu od nadležne komore inženjera šumarstva i drvene tehnologije.

Uvidom u Troškovnik, točke B.1.1.4., C.1.1.6., D.1.1.4. za Grupu 1 i C.2.1.4. i D.2.1.4. za Grupu 6, utvrđeno je da se iste odnose na „Proširenje koridora dalekovoda na potrebnu širinu što uključuje sjeću visokih stabala na rubovima koridora, uz osiguravanje sigurnog smjera pada stabala i obradu prema šumskom redu. Obračun prema broju posječenih stabala.“

Osim toga, točkom 1., 2.8., 2.9. i 3.7. dokumentacije o nabavi (Dio B, Tehnički uvjeti i specifikacije) propisano je, da se predmet nabave odnosno uređenje trasa dalekovoda obavlja između ostalog radi „onemogućavanje i sprečavanje nastanka i širenja šumskih požara, te posljedično time smanjenje štete koja može nastati na dalekovodima djelovanjem požara“.

Članak 3. Pravilnika o izdavanju, obnavljanju i oduzimanju licencije (odobrenja) za radove u šumarstvu, lovstvu i drvnoj industriji propisuje vrste šumarskih radova za koje Komora izdaje licenciju i to: 1. izrada šumskogospodarskih i lovno gospodarskih planova, 2. radovi uzbujanja šuma, šumsko sjemenarstvo i rasadničarstvo, 3. radovi zaštite šuma od štetnih organizama, požara i elementarnih nepogoda, 4. radovi pridobivanje drva iz šume, 5. radovi izgradnje i održavanja šumske infrastrukture, 6. radovi urbanog šumarstva, 7. radovi ekologije i očuvanja bioraznolikosti šuma, 8. radovi doznaće stabala i 9. vođenje šuma šumoposjednika. Prema stavku 2. tog članka, za navedene radove može se izdati jedinstvena licencija, ali i djelomične licencije za pojedinu fazu rada, ovisno o uvjetima koje zadovoljava izvoditelj radova.

Člankom 218. ZJN 2016 propisani su posebni uvjeti za izvršenje ugovora, pa je tako stavkom 1. istog članka propisano da javni naručitelj može odrediti posebne uvjete vezane uz izvršenje ugovora, pod uvjetom da su oni povezani s predmetom nabave u smislu članka 285. stavka 2. toga Zakona i navedeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji o nabavi, dok je stavkom 2. istog članka propisano da uvjeti iz stavka 1. toga članka mogu uključivati ekonomski, okolišne, društvene značajke ili značajke povezane s inovacijama ili zapošljavanjem.

Dakle, kod propisivanja posebnih uvjeta za izvršenje ugovora naručitelj je obvezan određivati iste na način da su povezani s predmetom nabave. U tom smislu, posebni uvjeti povezani su s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka. Slijedom navedenog, traženje naručitelja kojim od ponuditelja traži posjedovanje licencije za izvođenje radova doznaće stabala te za izvođenje radova zaštite šuma od požara i elementarnih nepogoda, iako nije predmet

nabave, povezano je s predmetom nabave (uređenje trase dalekovoda) odnosno sa uslugama koje će se pružati u okviru tog ugovora (sjeca visokih stabala na rubovima koridora) te sa svrhom provođenja predmetnog postupka koja se između ostalog odnosi i na zaštitu šume od požara. Slijedom navedenog, nije u pravu žalitelj kada navodi da tražene licencije (za izvođenje radova doznake stabala i za izvođenje radova zaštite šuma od požara i elementarnih nepogoda) nisu povezane s predmetom nabave i da je navedenom odredbom naručitelj ograničio tržišno nadmetanje. Stoga se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Žalitelj je žalbenim zahtjevom predložio poništiti dijelove dokumentacije o nabavi obuhvaćene nezakonitošću prema navodima iz žalbe, a ovo državno tijelo je temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 poništilo točku 3.3.2., 3.3.3. i 4.8.2. dokumentacije o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću, kako je prethodno navedeno u obrazloženju ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 74.500,00 kuna, odnosno na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka iznos od 5.000,00 kuna te odvjetnički trošak za sastav žalbe u iznosu od 69.500,00 kuna uvećan za zakonsku stopu PDV-a.

Sukladno odredbi članka 431. stavka 3. ZJN 2016, stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da je žalitelj uspio sa žalbom, žalitelju je priznat trošak žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna na ime troška naknade za pokretanje žalbenog postupka. Također je žalitelju priznat iznos odvjetničkog troška na ime sastava žalbe u ukupnom iznosu od 781,25 kuna, od čega za trošak sastava žalbe po odvjetniku iznos od 500,00 kuna s pripadajućim povećanjem od 25% u iznosu od 125,00 kuna kao i iznos od 156,25 kuna na ime PDV-a, sve sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12., 103/14. i 118/14.), dok je u preostalom dijelu, u iznosu od 68.718,75 kuna, zahtjev žalitelja za naknadom troškova žalbenog postupka odbijen kao neosnovan. Naime, odredbom članka 3. stavka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave propisano je da Državna komisija odlučuje o naknadi troškova žalbenog postupka kao i da u tim postupcima vrijednost predmeta nije procjenjiva. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, dužan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom судu Republike Hrvatske neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.



Stranke žalbenog postupka:

1. Javor, obrt za šumarstvo i usluge, vl. Tomislav Kodžoman, Sinj, Čosin potok 41i
Jet-set d.o.o., Vrbanja, K. LJ. Posavskog 204
2. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb, Kupska 4